

Ε

ΜαΙΙΒ

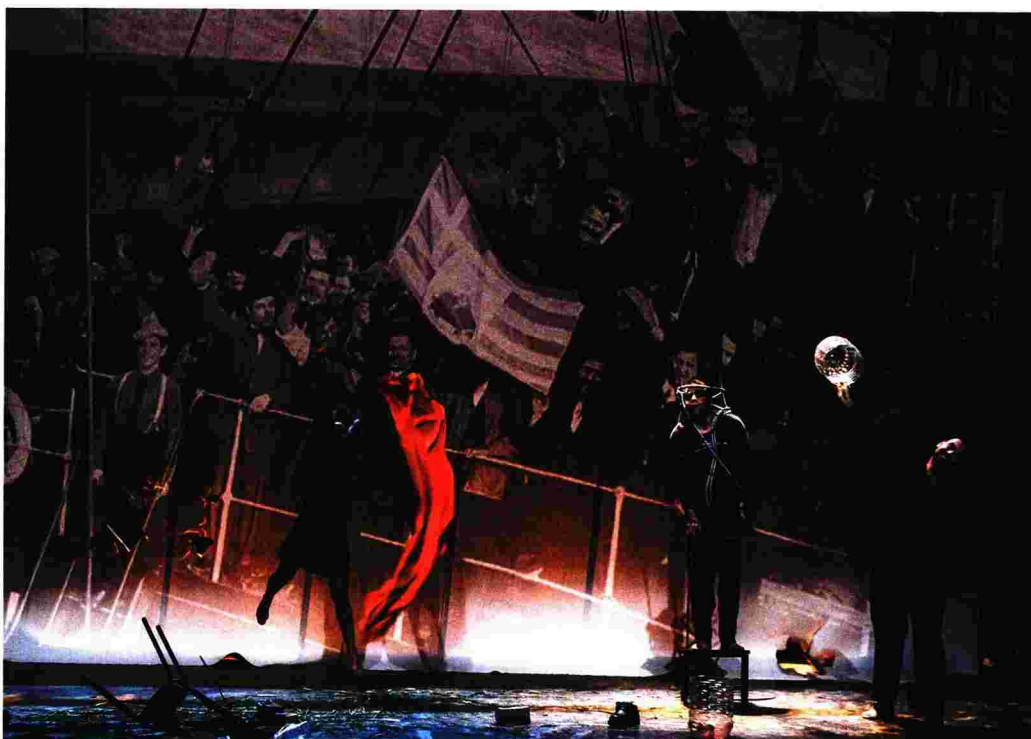
Εξημέρωση

Ο ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΣ *επιτρέφει μετά το Γκριακ με κάτι τελείως διαφορετικό: Ένα Λυρικό κείμενο που εξημερώνει το πιο άγριο θηρίο.*

από τον ΓΙΩΡΓΟ ΡΟΜΠΟΛΑ

«ΕΙΜΑΙ ΠΙΑ ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ. Είμαι νεκρός», αναφωνεί ο Πιστός, ο κεντρικός ήρωας και αφηγητής της Εξημέρωσης (εκδ. Πατάκη). Δεν μαθαίνουμε το όνομά του ποτέ, τον ακούμε όμως καθώς ταξιδεύει μέσα από αρχαίους τόπους (πραγματικούς και μη) και χρόνους από τον πάνω στον κάτω κόσμο και ύστερα πάλι στην επιφάνεια της θάλασσας, δεμένος στο κατάρτι ενός πλοίου των Αθηναίων. «Αυτό είναι το προνόμιο και η καταδίκη των νεκρών. Να είναι ο καθένας», εκμυστηρεύεται στον αναγνώστη λίγο πριν από το τέλος ο αφηγητής.

Ο Δημοσθένης Παπαμάρκος επέστρεψε, μετά την τεράστια επιτυχία του *Γκριακ* (εκδ. Αντίποδες), με ένα κείμενο που λοξοκοιτάζει προς την ποίηση και κουβαλά μία μυστικιστική σχεδόν γοητεία. Αν στις ιστορίες του *Γκριακ* ο πόλεμος και η βία βρίσκονταν σε πρώτο πλάνο, εδώ το θέμα φαίνεται να είναι ακόμα πιο «σκοτεινό»: Μπορεί, άραγε, ένας Μάντης να εξημερώσει την εμπειρία του θανάτου και του ανθρώπινου πόνου και να μας κάνει μετόχους σε αυτήν; Το βιβλίο δεν δίνει απαντήσεις – δεν είναι φιλοσοφικό εγχειρίδιο προς ναυτιλλομένους. Αντίθετα, είναι ένα μικρό κομψοτέχνημα, το οποίο παλεύει ενάντια στην «τυφλότητα της αθανασίας», ενώ ανακαλύπτει την ομορφιά ακόμα και στις πλέον μακάβριες εικόνες: Όπως αυτή του Ορφέα, που στην προσπάθειά του

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ **ΕΞΗΜΕΡΩΣΗΣ** ΑΝΕΒΗΚΕ ΣΤΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ ΤΗΣ **ΣΤΕΓΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ** ΤΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ ΜΑΣ ΠΕΡΑΣΕ.

να νικήσει το θάνατο βρέθηκε με το στόμα του ραμμένο, όχι με σπάγκο, αλλά με τη χορδή μίας λύρας.

Το κείμενο ανέβηκε στη σκηνή της *Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών* Ιδρύματος Ωνάση τον Ιανουάριο. Εκεί, ένα από τα ευρήματα της σκηνοθεσίας ήταν να συνδεθεί το έργο άμεσα με το προσφυγικό δράμα, μέσα από μία πολύ γνωστή φωτογραφία όπου πατέρας και παιδί βρίσκονται πνιγμένοι πλάι πλάι στην ακτή. Δυστυχώς για εμάς, η *Εξημέρωση* περιέχει διαχρονικές εικόνες που αποδεικνύονται, όμως, δραματικά επίκαιρες: «Κι ενώ οι Μιλήσιοι έπαιρναν άλλοι το δρόμο για τα νησιά κι άλλοι, ακολουθώντας όσα πρόσταζε η περσική βία, το δρόμο για τη θάλασσα που οι Ίωνες αποκαλούν Ερυθρά, οι Συβαρίτες διάλεξαν να μην ταραξουν τη ζωή τους με καμία καινούρια λύπη». Σε αντίθεση, δηλαδή, με τους Αθηναίους, οι οποίοι –όπως μας ενημερώνει ο αφηγητής– πένθησαν φανερά για την καταστροφή της Μιλήτου. Το ζήτημα, λοιπόν, έχει τεθεί από τον Μάντη στους αναγνώστες: Θα σταθούμε Αθηναίοι ή Συβαρίτες απέναντι στον ανθρώπινο πόνο; Την απόφαση αυτή οφείλει ο καθένας να την πάρει μόνος του. Στο τέλος, η ιστορία θα μας κρίνει.

ΠΑΝΩ, Ο ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΣ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ, ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ.

